

A STROLL ALONG THE PATH of St. Erik where present meets past and city meets country is not to be missed. The path is 6 km long. It takes about 2.5 hours to walk at a leisurely pace. Follow the path's pilgrim symbol. It is easily accessible for wheelchairs and pushchairs. Dotted along the route are information boards in English, telling you a bit about the city's history, places of interest in the area and a little about the ridge system's fauna and flora.

The first half of the path takes you through the city along the east side of the Fyris river. The second half continues through the Uppland countryside along the Uppsala ridge, one of Sweden's longest boulder ridges at 250 km long.

South of Old Uppsala you will find a large area of ancient remains with more than 300 graves and the famous Royal Mounds dating from 500 AD.

THE LEGEND OF ST. ERIK

According to the legend, King Erik IX, also known as Erik the Saint, was beheaded in a quarrel on 18 May 1160. His head rolled down to the Fyris river. A fresh water spring erupted at the place where it stopped. For several centuries, on the anniversary of Erik's death, his relics were carried in an annual procession from the cathedral to the church of Old Uppsala, thus giving this path its name.

THE PILGRIM'S WALK

Pilgrimages have a long tradition. Walking gives time for meditation, exercise, learning and reflection. There are two places of meditation and three churches along the path, Uppsala cathedral at the start, Tunaberg church mid-way and the church of Old Uppsala at the end. The churches are open during the day.

ATT VARA PILGRIM

Pilgrimsvandringar och vallfärder har en lång och intressant historia. Vandringssmotivet är lätt igenkännligt i många religioners kulturer och antalet pilgrimer har vuxit kraftigt i vårt samhälle under de senaste åren.

Att vandra erbjuder en möjlighet till meditation, motion, lärande och eftertanke. Längs Eriksleden finns två meditationsplatser och tre kyrkor som dagtid är öppna för besökaren.

Ordet pilgrim, som kommer av det latinska ordet peregrinus, för främling, som senare fått betydelsen vandrare.

*Herre,
visa mig din väg
och gör mig villig
att vandra den.*

Heliga Birgittas bön

HITTA HIT MED BUSS

Hållplats – Kungshögarna/Gamla Uppsala
www.ul.se

SKÖTSEL OCH FÖRVALTNING

Leden förvaltas av Uppsala kommun. Hör gärna av dig till kommunen om du har frågor och synpunkter.

Foldern är en samproduktion mellan Svenska kyrkan och Uppsala kommun.

Gamla Uppsala församling, telefon 018-430 38 00
gamlauppsala@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/gamlauppsala

Uppsala kommun, telefon 018-727 00 00
www.uppsala.se

ERIKSLEDEN

Foto: Ana Vera Burin Batarra. Kartor och text: Sven Ankar.

 Uppsala kommun

VÄLKOMMEN TILL ERIKSLEDEN

*En vandring där nutid
möter forntid och stad
möter land.*

*Här kan du vandra mel-
lan Domkyrkan från sta-
dens centrum ut till den gamla domkyrkan
i Gamla Uppsala. Motionera, meditera
och finn en stunds vila under färden.*

LEDEN

Leden invigdes i maj 2000. Den är cirka 6 km lång och tar i lugn takt omkring 2,5 timmar att vandra. Endast på ett fåtal ställen måste man korsa trafikerade gator. Leden är lättgången och det går bra att ta sig fram med såväl rullstol som barnvagn. Det finns också några alternativa mindre lättillgängliga ledstråk. Det går lika bra att starta vandringen från Gamla Uppsala kyrka som från Domkyrkan.

ERIKSLEDENS PILGRIMSSYMBOL

Pilgrimssymbolen, som används som ledmarkering, har sitt ursprung i den runsten från mitten av 1000-talet som sitter inmurad i Gamla Uppsala kyrkas sydvägg.

ERIKSLEGENDEN

Enligt legenden dödades kung Erik Jedvardsson den 18 maj 1160 vid den plats där domkyrkan ligger nu. Han överraskades efter mässan av den danska prinsen Magnus Henrikssons knektar. Vid striden blev Erik halshuggen. Huvudet rullade nedför Domberget mot Fyrisån. Där det stannade och blodet rann ner sprängde genast friskt källvatten fram, nuvarande S:t Eriks källa.

S:t Eriks källa. Över källan restes på 1850-talet ett pumphus tillverkat i gjutjärn av Hällefors bruk.

En helgonkult uppstod snart och mängder av pilgrimer vallfärdade till hans grav i Gamla Uppsala kyrka. Relikerna flyttades 1273 till den nya domkyrkan i Uppsala som var under uppbyggnad. De förvaras alltjämt där. Under fler århundraden bars, på Eriksdagen den 18 maj, hans relik i procession tillbaka till Gamla Uppsala. Denna sedvänja har gett namn till Eriksleden.

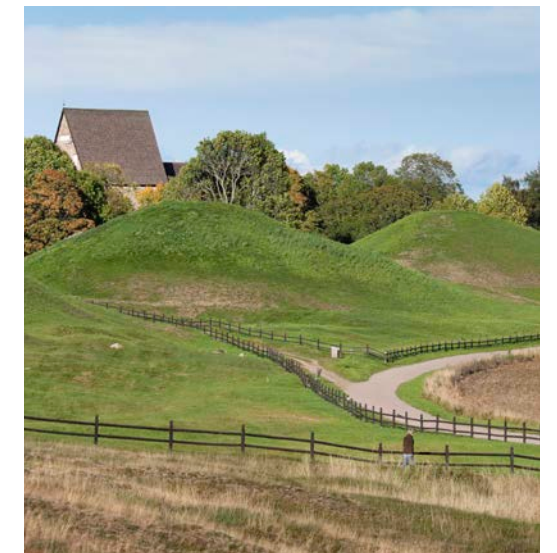
STADSETAPPEN

Sträckan mellan Domkyrkan och Tunabergs kyrkan, cirka 3 km lång, har stadsprägel. Leden följer Fyrisåns östsida längs delar av den farled som användes för sjötransport fram till början av medeltiden. Glimtar från stadens historia står att läsa på tavlorna längs leden. För den konstintresserade finns några skulpturer att beskåda. Lägga märke till de skiftande byggnadsstilarna från den gamla staden vid Domkyrkan till modernare stadsdelar vid Fyrishov, Svartbäcken och Tuna backar.

ETAPPEN GENOM LANDSKAPET

Sträckan mellan Tunabergs kyrkan och Gamla Uppsala kyrka går genom det uppländska landskapet längs östsidan av Uppsalaåsen. Åsen var den naturliga forntida färdväg till lands när Uppland stigit upp ur havet efter istidens slut.

Tavlorna här berättar något om spår efter inlandsisen och om de torra åsslutningarnas speciella växter och djur. Linné och hans lärjunge och efterträdare Thunberg har också vandrat i området och studerat växter och djur.

GAMLA UPPSALA FORNLÄMNINGSSOMRÅDE

Söder om kyrkan i Gamla Uppsala passerar leden ett stort fornlämningsområde som är ett av Sveriges förnämsta förhistoriska miljöer, manifesterat av de pampiga Kungshögarna. Här låg fram till kristendomens inträde svearnas viktigaste kultplats och hednatempel.

Informationstavlor

- 1 St Olofsportalen
- 2 Kvarteret Lindormen
- 3 Svartbäckstullen
- 4 Svartbäcken
- 5 Svartbäckens sim- och badinrättning
- 6 Hästens skofabrik
- 7 Karl-Johansbyggnaden
- 8 Meditationsplats
- 9 Fyrishov
- 10 Tuna Trädgårdskoloni
- 11 Tunabergsskolan
- 12 Tunabergs gård
- 13 Några åsdjur
- 14 Åsen bildas
- 15 Fd Röbo tegelbruks järnvägsspår
- 16 Entréavla Tunåsen
- 17 Meditationsplats / Frälsarkransen
- 18 Skjutbanan
- 19 Myskbocken
- 20 Eriksleden

Kungshögarna
Gamla Uppsala fornminnesområde består av omkring 300 gravar. De flesta är från yngre järnåldern (500–1100 e.kr.). Pampigast är de tre kungshögarna från 500-talet. Enligt gammal sägen skulle Ynglingakungarna Aun (Ane den gamle) ligga i mitthögen, hans son Egils i Östhögen och Egils sonson Adils i Västhögen.

Pävstenen
Väster om Kungshögarna står en altar- och minnessten efter påven Johannes Paulus II:s besök på platsen 1989.

Tunåsen
Från Tunåsens topp har man storslagen utsikt över Uppsalaslätten. Terrassformade strandvallar visar havsytans nivå under olika skeden av landhöjningen efter istidens slut. På de torra sluttningarna blommar på våren rikligt med backsippor. Åsarna var forntidens främsta färdvägar till lands.

Röboåsen
Röboåsen, Lötenkullen och Tunåsen är delar av Uppsalaslätten, en av Sveriges längsta rullstensåsar, mer än 25 mil lång. Åsen bildades av isälvar då inlandsisen smälte för ca.10 000 år sedan. Röboåsen restaurerades 2008 då sandtakten upphörde.

Skulpturen Tecken
I Röboåsens södra del höjer sig Lenny Clarhälls 13 m höga skulptur, Tecken mot skyarna. Den är gjord i aluminium på en stålkonstruktion. Skulpturen restes på plats år 2001.

Tunabergsparkens dubbellalé
Mellan Svartbäcksgatan och Tunabergsskolans idrottsvall går en allé med dubbla rader träd. Den ledde fram till Tunabergs gård där Linnés lärjunge och efterträdare Carl Peter Thunberg bodde.

Tunakolonin
Kolonin bildades 1907 under namnet Florakolonin. Den låg där Fyrisskolan ligger idag men fick flytta till Tunaberg när skolan skulle byggas. Odlarkolonin har nu drygt 300 odlingslotter, kolonistugor och ett föreningshus.

Fyrishov
Fyrishov invigdes 1991. Det är en inomhusanläggning för bad, sport och rekreation. Här finns även en konferensanläggning, stugby och camping. Skulpturen *Lodjuret*, gjord av Arvid Knöppel, står vid Fyrishovs sydöstra hörn och framför huvudentrén finns Leo Janis Brieditis skulptur *Ringars spel*.

KFUM-borgen
Byggnaden, i nationalromantisk stil, uppfördes av KFUM i början av 1900-talet. Den är ritad av Axel Lindgren. Borgen har varit en symbol för den kristna ungdoms rörelsen. I byggnaden finns en konsertsal, Alfvensalen. I den lilla parken, Orphei Drängars plats, intill borgen ligger skulpturen *Odjuret* gjord 2008 av uppsalakonstnären Katarina Sundqvist Zohari.

Gamla Uppsala kyrka
Kyrkan uppfördes troligen i början på 1100-talet på den gamla hedna kultplatsen. Den var dubbelt så stor som dagens kyrka. Stefan av Alvastra, död 1185, blev den första ärkebiskopen här. Kyrkan eldhärjades svårt 1245. Efter branden flyttades ärkebiskopsstolen till Östra Aros, nuvarande Uppsala stad.

Gamla Uppsala museum
Museet är ritat av arkitekten Carl Nyrén och inredningsarkitekt Karin Nyrén. Det invigdes 2000. Museets fasad består av behandlad ekpanel. Ett stort fönster vetter mot Kungshögarna och innanför det ligger amfiteatern. Museet ställer främst ut lokala fynd från järnåldern.

Frälsarkransen
En vägvisare till livets väsentligheter med livets pärlor.

Ekodukten
I samband med att den nya Bärbyleden färdigställdes 2007 byggdes den så kallade ekodukten över leden mot Lötenkullen. Den ska tjäna som en spridningsväg för växter och djur men också kunna användas som en säker passage för vandrare över trafikstråket.

Tunabergskyrkan
Tunabergskyrkan är en modern stadsdelkyrka, invigd 1996. Arkitekt är Istvan Illes. I kyrkan finns Jacobs stege, en 7 m hög gobeläng. På klocktornet sitter kyrkans symbol, konstverket med triangeln, duvan och korset.

Apostlatemplet
I Tunabergsparken finns ett apostlatempel, en ring av 12 lindar. Sådana trädplanteringar anlades i flera herrgårdsparkar under 1800-talet. Träden lär symbolisera Jesus tolv lärjungar men exakt vilken religiös innebörd de hade är inte känt.

Järnbron
År 1848 byggdes Järnbron över Fyrishov på nuvarande St Olofsbrons plats. Den plockades ner 1964 och lades i malpåse. Järnbron monterades åter ihop 1987 och sattes upp som en gång- och cykelbro på sin nya plats.

Saluhallen
Saluhallen invigdes 1909 och fick då öknamnet *Fläskbasilikan*. Den inrymde 62 småbutiker. En genomgripande renovering genomfördes i början på 1980-talet. Hallen drabbades av en förödande brand 2002. Av den ursprungliga byggnaden finns endast kortsidans båda väggar kvar.

Uppsala domkyrka
Domkyrkan anses vara Sveriges främsta gotiska byggnad. Bygget av kyrkan påbörjades i mitten av 1200-talet. Franska byggmästare och bildhuggare anlätades 1287. Omkring 1340 var kyrkan i huvudsak färdig. Delar av kyrkan förstördes vid stadsbranden 1702. Kyrkan har ändrat utseende flera gånger genom de restaureringar som gjorts.

Eriksleden
Alternativ led (ej lättillgänglig)